

Základná škola s materskou školou Lúka 135

Plán práce školského špeciálneho pedagóga v školskom roku 2022/2023

Mgr. Silvia Kukučová

Školský špeciálny pedagóg

Je to odborný pracovník, ktorý sa priamo podieľa na výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

➤ **Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami:**

- žiaci so zdravotným postihnutím - napr. s mentálnym, sluchovým, zrakovým alebo telesným postihnutím, narušenou komunikačnou schopnosťou alebo autizmom
- žiaci dlhodobo chorí alebo zdravotne oslabení
- žiaci so špecifickými vývinovými poruchami učenia
- žiaci s poruchou aktivity a pozornosti
- žiaci s poruchami správania
- žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia
- žiaci s nadaním

Hlavnou náplňou práce školského špeciálneho pedagóga na škole je *priama práca so žiakmi*, ktorým boli diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a priama práca so žiakmi, ktorí majú z rôznych dôvodov problémy v učení.

Dôležitú úlohu špeciálno-pedagogickej intervencie tvoria aj rozhovory so žiakom, ktoré majú posilniť vzťah špeciálneho pedagóga a žiaka na základe dôvery, stimulovať aktivitu a snahu dieťaťa a súčasne ho motivovať do ďalšej práce.

Špeciálny pedagóg úzko spolupracuje s rodičmi dieťaťa a s ostatnými pedagógmi. Metodicky usmerňuje rodičov a učiteľov v oblasti prístupu ku komunikácii so žiakom a pri vykonávaní cvičení podľa inštrukcií. Je veľmi dôležité zaangažovať do spolupráce rodičov žiaka, tak aby sa podieľali na všetkých krokoch v rámci intervencie a niesli spoluzodpovednosť za výsledky spoločného snaženia.

Školský špeciálny pedagóg pracuje so žiakmi individuálne - na hodine u školského špeciálneho pedagóga je jeden žiak. **Individuálna špeciálno-pedagogická intervencia** je zameraná na zmiernenie negatívneho vplyvu poruchy alebo postihnutia na vzdelávacie výsledky.

Reedukačné hodiny u každého žiaka sú prispôbené výsledkom psychologickej a špeciálnopedagogickej diagnostiky, to znamená, že sú zamerané na tie oblasti, v ktorých majú títo žiaci deficity: techniku čítania, porozumenie čítanému textu, postrehovanie, rozvoj sluchového a zrakového vnímania, pravoľavej a priestorovej orientácie, rozvoj slovnej zásoby a jazykového citu, rozvoj jemnej motoriky a grafomotoriky, rozvoj predčíselných a číselných predstáv, základných matematických operácií a pod.

Každý žiak zaradený do špeciálnopedagogickej starostlivosti absolvuje u školského špeciálneho pedagóga jednu až dve hodiny týždenne podľa vopred stanoveného rozvrhu.

Cieľom práce školského špeciálneho pedagóga je v maximálnej miere podporiť rozvoj špecifických funkcií ako predpokladu k úspešnému zvládnutiu čítania, písania a počítania.

Cieľom špeciálnopedagogickej reedukácie je odstrániť alebo aspoň zmierniť poruchy a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nich vyplývajú. Sekundárnym cieľom práce je prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti.

Obsah špeciálnopedagogickej reedukácie musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. V procese reedukácie vychádza špeciálny pedagóg z dostupných odborných materiálov a najmä z pracovných listov, ktoré si aktuálne vytvára. Obsah stimulácie a pracovných listov vychádza z učiva, ktoré deti preberajú v škole.

Činnosť špeciálneho pedagóga v škole je zameraná na štyri oblasti pôsobnosti.

Práca so žiakmi

- individuálne špeciálno-pedagogické cvičenia zamerané na zmiernenie negatívneho vplyvu vývinových porúch, na rozvoj žiaka vo výchovnom - vyučovacom procese
- diagnostické sledovania detí s problémami v učení a v správaní počas vyučovania
- špeciálno - pedagogické vyšetrenia detí s poruchami učenia a správania po návrhu triedneho učiteľa a rodičov
- zabezpečovanie špeciálno-pedagogického servisu individuálne začleneným žiakom

Spolupráca s učiteľmi

- spolupráca s triednym učiteľom a ostatnými vyučujúcimi, pri tvorbe jeho individuálneho vzdelávacieho programu, hľadanie vhodného prístupu k individuálne začlenenému žiakovi
- priebežné konzultácie s triednymi učiteľmi o zvolenom postupe a napredovaní žiaka v učebnom procese
- spolupráca s výchovným poradcom pri zjednocovaní výchovných vplyvov na individuálne začleneného žiaka
- poskytovanie učiteľom vzdelávajúcim individuálne začleneného žiaka odporúčanú odbornú literatúru ako aj odborné konzultácie

Spolupráca s rodičmi

- v dohodnutom termíne individuálne konzultácie, rady a informácie rodičom individuálne začleneného dieťaťa
- individuálne konzultácie a poradenstvo rodičom ostatných problémových žiakov
- spolupráca s rodičmi detí s vývinovými poruchami učenia pri tvorbe individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu

Spolupráca so špecializovanými zariadeniami

- Školský špeciálny pedagóg podľa potreby spolupracuje s poradenskými inštitúciami, predovšetkým s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva (CŠPP), Centrom

pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) a výchovným poradcom školy.

Čo znamená integrácia - začlenenie?

Znamená včlenenie, zaradenie znevýhodneného (hendikepovaného) žiaka do bežnej základnej školy. Môže sa uskutočniť až po špeciálno-pedagogickom a psychologickom vyšetrení v daných poradenských zariadeniach, kde na základe výsledkov odborníci navrhnu začlenenie. Rozhodnutie o prijatí žiaka, ako začleneného do základnej školy, vydáva riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov a písomného vyjadrenia poradenského zariadenia. Následne sa s diagnózou a prognózou žiaka oboznámi všetci kompetentní vyučujúci. Úlohou triednych učiteľov a špeciálneho pedagóga je vypracovať pre deti Individuálny výchovno-vzdelávací program a Individuálny vzdelávací plán. Hodnotenie integrovaných žiakov je v súlade s Metodickými pokynmi, ktoré vydalo Ministerstvo školstva SR.

Ako postupovať v prípade, že má Vaše dieťa niektoré z týchto problémov?

Oslovte triedneho učiteľa Vašho dieťaťa, príp. priamo školského špeciálneho pedagóga alebo psychológa. Na základe nimi vyplnenej prihlášky na odborné vyšetrenie Vám po dohodnutí konkrétneho termínu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie zrealizujú psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenie. Diagnostickými metódami zistia, ktorú z týchto porúch Vaše dieťa má, resp. vylúčia ich prítomnosť. Na základe výsledkov odborných vyšetrení určia správny a najefektívnejší postup pre nápravu špecifických porúch učenia u dieťaťa. Odporúčia Vám a škole, ako sa postupovať pri ďalšom vzdelávaní, poskytnú Vám potrebné rady, reedukačné materiály, ktoré využijete pri zlepšovaní parciálnych zručností Vašho dieťaťa. Majte na pamäti, že včasné odhalenie prítomnosti špecifických porúch učenia, vytrvalá a pravidelná práca dieťaťa doma pri správnom odbornom vedení sú základným predpokladom úspechu pri náprave porúch učenia. Každý, čo i len malý úspech je preňho motiváciou a posilňuje jeho sebavedomie. V prípade, že sa dieťaťu neposkytne potrebná starostlivosť môžu poruchy učenia veľmi negatívne ovplyvniť život dieťaťa, jeho vzťah k učeniu ako takému, príp. mu úplne znemožnia jeho plynulé vzdelávanie. Mnohokrát sa v dôsledku opakovaného neúspechu v škole objavia problémy v správaní, čím sa situácia viac komplikuje.

Úlohou školského špeciálneho pedagóga je:

- depistáž detí s problémami v učení a v správaní sa
- spolupracovať s odbornými a pedagogickými zamestnancami v školskom podpornom tíme

- orientačné špeciálnopedagogické vyšetrenia detí s poruchami učenia po návrhu triedneho učiteľa, vyučujúcich alebo rodičov
- zabezpečovanie špeciálnopedagogického servisu integrovaným žiakom
- metodické usmernenia učiteľov, ktorí vyučujú žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- spolupráca s vyučujúcimi pri tvorbe individuálnych výchovno-vzdelávacích programov a individuálnych vzdelávacích plánov
- individuálne konzultácie rodičom žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- spolupráca s výchovným poradcom a odbornými poradenskými zariadeniami (Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Centrum špeciálnopedagogického poradenstva)
- kompletizovanie dokumentácie individuálne začlenených detí a žiakov
- dohliadať na používanie kompenzačných pomôcok
- dohliadať na dodržiavanie odporúčaní poradenského zariadenia vo výchovno-vzdelávacom procese
- odborne zabezpečovať integráciu a inklúziu zdravotne znevýhodnených detí /žiakov a ich dokumentáciu,
- v prípade potreby odporúčať zákonnému zástupcovi dieťaťa /žiaka odborné vyšetrenie v príslušnom poradenskom zariadení, alebo rediagnostiku
- podieľať sa na koordinácii práce asistentov učiteľov

Špecifiká práce ŠŠP v základnej škole

Okrem vyššie uvedených činností vyplývajúcich z náplne práce, ŠŠP v základnej škole:

- realizuje individuálnu a skupinovú špeciálnopedagogickú screeningovú diagnostiku detí a žiakov,
- aktívne sa zúčastňuje zápisu detí do 1.ročníka s cieľom identifikovať deti s rizikovým vývinom,
- pravidelne realizuje reedukácie so žiakmi s ťažkosťami v učení, zvlášť so žiakmi s vývinovými poruchami učenia,
- poskytuje špeciálnopedagogickú podporu deťom/žiakom pri Testovaní 5 a 9,

Najčastejšie špecifické vývinové poruchy učenia

DYSLEXIA - špecifická porucha čítania - pri čítaní si dieťa zamieňa tvarovo, zvukovo podobné hlásky, prehadzuje, pridáva, vynecháva hlásky, nerozumie prečítanému textu

DYSORTOGRAFIA - špecifická porucha pravopisu - pri písaní dieťa vynecháva, pridáva, prehadzuje písmená, zamieňa tvarovo a zvukovo podobné písmená, nerozlišuje tvrdé a mäkké slabiky, nerozlišuje krátke a dlhé samohlásky, nedodržiava hranice medzi slovami

DYSGRAFIA - špecifická porucha písania - grafický písomný prejav dieťaťa je ťažko čitateľný až nečitateľný, písmo je ťažkopádne, neusporiadané, neúhl'adné, nie je dodržané písanie na riadku, má nepravidelnú hustotu, dieťa si nedokáže zapamätať a napísať správne tvary písmen

DYSKALKÚLIA - špecifická porucha matematických schopností - prejavuje sa problémami pri orientácii na číselnej osi, zámennou číslic, neschopnosťou robiť matematické operácie (sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie), poruchami v priestorovej a pravoľavej orientácii

DYSPRAXIA - špecifická porucha zvládnutia zložitejších manuálnych výkonov - dieťa si nedokáže osvojovať postupy bežných činností - je pomalé, nemotorné, ťažkopádne, má ťažkosti s hrubou aj jemnou motorikou

ADHD - porucha pozornosti s hyperaktivitou

ADD – porucha pozornosti

Základné usmernenie pre prácu so žiakmi so špecifickými poruchami učenia

Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s vývinovými poruchami vo výchovno-vzdelávacom procese

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje žiaka so ŠVVP a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením
- podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby seberealizácie
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre pozitívne hodnotenie
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov

- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov
- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému sebahodnoteniu
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť
- zachováva diskrétnosť o problémoch žiaka so ŠVVP a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí učiteľ žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami,
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- k práci so žiakom prizve školského špeciálneho pedagóga,
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultuje so špeciálnym pedagógom,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,
- a ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní (z CPPPaP a školského špeciálneho pedagóga).

Diktát

Písanie diktátov u detí so špecifickými vývinovými poruchami učenia (VPU) výrazne obmedzujeme, dávame prednosť ústnemu overovaniu vedomostí dieťaťa alebo vo forme dopĺňovania predpísaného textu, prípadne testovej forme. Dieťa trpiace dyslexiou má totiž ťažkosti pri kontrole napísaného, pretože pomaly, namáhavo a často nesprávne číta, dysgrafické dieťa zase pomaly a s ťažkosťami píše, a pretože sa príliš sústreďí na grafický prejav, nestihne sa sústreďiť aj na gramatické javy, dieťa trpiace dysortografiou máva v diktátoch ťažkosti výraznejšie – špecifické poruchy plynúce z porúch sa často viažu s nešpecifickými – opäť preto, že sa dieťa príliš sústreďí na jemu známe ťažkosti a gramatické javy nestíha, alebo nezvláda správne odôvodniť a napísať.

Pri písaní diktátov u detí s týmito poruchami sa potom riadime nasledujúcimi zásadami:

- dieťa píše len to, čo stihne napísať. Na tomto spôsobe sa s dieťaťom dopredu dohodneme, dieťa tak nie je stresované strachom z toho, že nestihne napísať celý diktát. Zlepší sa tak aj úprava napísaného diktátu a zníži počet pravopisných chýb, pretože dieťa má na napísanie diktátu a jeho kontrolu dostatok času. Deti trpiace poruchami učenia mávajú často ťažkosti v grafomotorickom tempe, bývajú preto výrazne pomalšie ako ostatní žiaci,

- dieťa píše tak, že vynecháva každú druhú vetu textu, má tak možnosť dokončiť a skontrolovať si pôvodnú vetu, zatiaľ čo ostatní píšu ďalej,
- nechať dieťaťu dyslektickú tabuľku, kde sú farebne („mäkkými a tvrdými“ farbami) odlišené mäkké a tvrdé spoluhlásky (dieťa sa s ňou ale vopred musí naučiť zaobchádzať a rýchle sa v nej orientovať),
- diktát pripraviť ako dopĺňovačku, k dopĺňovaniu je možné použiť aj pracovné fólie, alebo dať k doplneniu nie celý diktát, ale len tie slová, pri ktorých sledujeme určitý pravopisný jav (eliminujeme tak nárast zbytočných špecifických chýb plynúcich z poruchy),
- poskytnúť dieťaťu dlhší čas na kontrolu napísaného, zbierať mu zošit ako poslednému,
- využívať možnosti priebežného slovného hodnotenie (známkou hodnotiť len v prípade, že sa dieťaťu diktát „podaril“),
- zaznamenať počet chýb,
- ak to dokážeme, odlišiť špecifické chyby plynúce z porúch (napr. vynechávanie písmen, znamienok, nesprávne použitie i/y v slovách so slabikami di-ti-ni-li/dy-ty-ny-ly atď.) od nešpecifických a označiť ich pomer (napr. 6 špecifických chýb, 1 nešpecifická),
- nenútiť dieťa s opravám klasickým spôsobom, ale zaviesť zošit na evidenciu chýb, kde predpíšeme slovo správne – rodičia aj tak ľahšie získajú prehľad o tom, v čom dieťa najčastejšie robí chyby a môžu slová pri domácej príprave precvičovať, robíme tak aj preto, že pri klasických opravách sa stáva, že dieťa stále opakuje rovnakú chybu a tým si fixuje nesprávny tvar slova,
- výrazne poďakovať slová napísané správne,
- chyby neopravovať červenou – takto zvýraznený nesprávny tvar má dieťa tendenciu si zapamätať,
- diktát dopredu precvičiť napr. formou domácej úlohy, pred vlastným písaním diktátu ešte raz precvičiť „kľúčové slová“ buď ústnou formou alebo formou dopĺňovačky,
- tempo diktovania, ak je to možné (v triede s menším počtom žiakov alebo s väčším počtom detí s poruchami učenia) prispôbiť buď najpomalšiemu, alebo aspoň pomalším žiakom,
- chyby vzniknuté z nedostatku času (vynechávanie znamienok, písmen, zámeny písmen tvarovo podobných, nedodržanie tvarov písmen atď.) hodnotiť s toleranciou,
- vynechať alebo aspoň obmedziť a potom veľmi tolerantne hodnotiť úlohy časovo limitované (tzv. päťminútovky),
- pri spoločnej ústnej kontrole diktátu dať týmto deťom čo najväčší priestor, aby sme si overili ich znalosť gramatických pravidiel,
- u dysgrafických detí brať do úvahy, že sa väčšinou príliš sústreďujú na kvalitu písma a tak im nezostáva toľko času na odôvodnenie pravopisu – opäť vznikajú chyby z nedostatku času (už vyššie uvedené),
- u detí so silnejšou formou dysortografie vo vyšších ročníkoch brať do úvahy, že nesprávna sluchová diferenciácia slabík di-ti-ni/dy-ty-ny sťažuje určovanie písania i/y

v slovách napr. podľa vzorov podstatných mien (hrad – hrady, žena-ženy, kosť-kosti) a prídavných mien (mladý, jarný ...),

- oceniť u detí snahu o zvládnutie a aplikáciu pravopisných pravidiel aj keď výsledok nebýva niekedy tomuto úsiliu adekvátny. Deti so ŠPU mávajú i tzv. znížený jazykový cit. V praxi to znamená, že sa dokážu naučiť základné pravopisné pravidlá, ale ich aplikácia na javy príbuzné a odvodené im už robí ťažkosti.

Opis, prepis

V tejto oblasti majú ťažkosti obzvlášť deti trpiace dyslexiou, dieťa si text, ktorý má opisovať alebo prepisovať nesprávne a s ťažkosťami prečíta, a tým pádom aj nesprávne napíše. Aj tu sa prejavuje pomalé pracovné tempo týchto detí.

- je vhodné nenútiť dieťa za každú cenu napísať všetko (dopredu ho upozorniť, aby sa nesnažilo napísať čo najviac na úkor kvality,
- umožniť dieťaťu tiché predhovárание si (obzvlášť u detí s výraznými ťažkosťami v zrakovej diferenciácii a sluchovej analýze a syntéze),
- kombinovať prepis s doplnovačkami, využiť pracovné listy a fólie,
- uprednostňovať formu ústneho skúšania, v písomnom prejave voliť formu doplnovačiek,
- opis a prepis častejšie kontrolovať preto, aby nedošlo k vzniku chýb vplyvom nesprávne prečítaného textu.

Čítanie

- nevyvolávať dieťa k dlhému čítaniu nahlas pred celou triedou, ale nechať ho čítať len krátke jednoduchšie úseky textu, ak je v triede viac dyslektických detí, striedať ich v čítaní častejšie po jednej – dvoch vetách,
- k domácej príprave dávať dieťaťu len primeranú časť textu, napr. jeden dlhší odstavec alebo viac kratších,
- nechať dieťaťu k dispozícii potrebné pomôcky (záložku, okienko na čítanie, tabuľku s abecedou a pod.),
- tolerovať slabikovanie dyslektických detí, ktoré sú zaradené v ambulantnom nácviku, viesť ich k správnej technike čítania, odbúravať tzv. „dvojité čítanie“, kde si žiak dopredu prečíta slovo potichu pre seba a až potom ho vysloví nahlas,
- to isté pri dlhých, ťažkých alebo cudzích slovách, ktoré aj deti s čiastočne kompenzovanou dyslexiou horšie zvládajú,
- nekárať a netrestať dyslektické dieťa, ktoré sa horšie orientuje v texte a
- „ nevie, kde ostatní čítajú“, keď je vyvolané je nutné brať do úvahy, že tieto deti nemôžu stačiť tempu bežného čitateľa,

- využívať čítanie vo dvojiciach – dyslektik s lepším čitateľom (lepší ho ťahá dopredu),
- pred vlastným čítaním vybrať z textu ťažšie slová a precvičiť ich čítanie (niekedy je nutné nacvičiť aj výslovnosť), až potom nechať dieťa čítať celá text, naučiť dieťa a jeho rodičov postupovať rovnakou metódou pri domácej príprave. Hravou formou naučiť dieťa rýchlo sa orientovať v texte a poznávať určité slová,
- v spolupráci s CPPP aP alebo SCŠPP zaistiť dieťaťu kvalitnú nápravu ŠPU, vysvetliť rodičom nutnosť kvalitnej prípravy, pretože schopnosť kvalitného čítania ovplyvňuje nielen celú školskú činnosť, ale aj celý jeho život.

Písanie

- dbať na správne sedenie pri písaní a držanie písacej potreby. Nesprávne návyky v tejto oblasti si niektoré deti prinášajú už z materských škôl a rodinného prostredia. pri nástupe dieťaťa do základnej školy máme ešte možnosť tieto návyky ovplyvniť,
- zaradiť podľa potreby uvoľňovacie cviky (pre i počas písania),
- dať k dispozícii násadku k správne držaniu písacieho náčinia, prípadne kornút k napomáhaniu jeho správneho sklonu,
- na písanie používať písacie potreby, ktoré „ nezadrhávajú“ po papieri, a ktoré nie sú príliš slabé na uchopenie. Kvalitné plniace pero používať aspoň pri domácej príprave,
- využívať zošity, alebo podložky s pomocnými linajkami,
- používať podložku na skon písma,
- diakritické znamienka doplňovať okamžite, dieťa s poruchou po napísaní celého slova nie je schopné ich doplniť alebo ho to veľmi zdržuje,
- nenútiť dieťa ku každodennému dlhému prepisovaniu, alebo dopisovaniu toho, čo nestihlo vypracovať, nechať ho napísať len to najdôležitejšie,
- oceniť snahu dieťaťa, aj keď výsledok jeho práce nezodpovedá našim predstavám,
- prejavovať zhovievavosť pri hodnotení písomného prejavu, zvlášť čo sa týka písmen tvarovo podobných, ktoré bývajú často zamieňané (a-o, m-n,r-z,l-k,a pod....), nedokonalých tvarov a smeru písmen a ich rozdielne výšky a celkovo zníženej kvality písomného prejavu.

Ostatné predmety

Špecifické poruchy učenie tým, že postihujú prevažne oblasť čítania a písania zasahujú nielen do oblasti slovenského jazyka, ale aj do všetkých vyučovacích predmetov, v ktorých sú tieto schopnosti používané. Preto je aj tu nutné využívať niektoré z metód tolerantného prístupu k týmto deťom.

- v písomných prejavoch voliť takú formu, aby stačila len krátka odpoveď (najlepšie testy s voľbou správnej odpovede),
- preferovať ústnu formu skúšania,
- nenechávať dieťa písať dlhé zápisy, často také zápisy ani nie sú použiteľné k tomu, aby sa z nich dieťa učilo,

- vhodné sú pojmové mapy, vypisovanie kľúčových slov
- nehodnotiť chyby v písomnom prejave, ale len obsahovú správnosť odpovede,
- prečítať, poprípade skontrolovať pochopenie zadania úlohy (napr. v matematike slovné úlohy), nehodnotiť chyby vzniknuté z nedokonalého prečítania textu,
- v matematike dávať pozor na zámery tvarovo podobných alebo zrkadlovo obrátených číslic (napr. 6-9,3-8) a na chyby vzniknuté z nedodržania správnej úpravy - napr. posun číslic pri sčítaní – odčítaní pod sebou(zvlášť u dysgrafikov), v týchto prípadoch skontrolovať nielen výsledok, ale aj správnosť postupu pri vypracovaní úlohy,
- v geometrii s toleranciou hodnotiť u dysgrafických detí nižšiu kvalitu rysovania,
- brať do úvahy, že niektoré dysgrafické deti môžu mať problémy aj vo výtvarnej výchove a pracovnom vyučovaní,
- u dysgrafických detí je nutné tolerantne hodnotiť zníženú kvalitu písma v zápisoch v zošitoch aj v iných predmetoch, než je slovenský jazyk, a to aj na 2. stupni ZŠ,
- v predmetoch, kde je dyslektický žiak závislý na čítaní textu (dejepis, geografia, biológia atď.) častejšie kontrolovať pochopenie textu, vyznačovať dieťaťu len najdôležitejšie fakty a naučiť jeho i rodičov takto postupovať pri domácej príprave, brať do úvahy, že sa učí skôr „ sluchovou cestou“ (pre domácu prípravu možnosť použitia diktafónov, pojmové mapy, xerox poznámok..),
- pri vyučovaní cudzích jazykov preferovať už vyššie zmienenú „ sluchovú cestu“, sústrediť sa na ústne zvládnutie slovnej zásoby základných fráz,
- uvedomiť si, že aj keď sa špecifické poruchy učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia) úzko týkajú hlavne slovenského jazyka, prelínajú sa všetkými ostatnými vyučovacími predmetmi a aj celým životom týchto detí.

Školský podporný tím

Školský podporný tím sa podieľa na zabezpečovaní špeciálnej starostlivosti o každého žiaka individuálne, adekvátne jeho špeciálno-pedagogickým potrebám.

Úlohy podporného tímu

- vyhľadávanie a identifikácia zdrojov a rizík u žiakov, tried, učiteľov (napr. nástup prvákov, prechod piatakov, podpora deviatakov, kariérny rozvoj žiakov, integrácia, príchod nového žiaka, zápis do 1. ročníka)
- realizovanie spätnej väzby, sociometrie tried, klímy učiteľského zboru
- poradenstvo, podpora a vzdelávanie učiteľom a rodičom
- preventívne a depistážne programy
- mediácia konfliktov
- cielená intervencia
- mentoring a supervízia asistentov, podpora triednych učiteľov
- aktívna spolupráca s CPPP a P/ČŠPP
- pravidelné tímové porady, intervízie, supervízie, prípadové konferencie, vzdelávanie tímu

Školský špeciálny pedagóg – Mgr. Silvia Kukučová

Výchovný poradca – Mgr. Marián Lacko

Zástupkyňa školy – PaedDr. Renáta Brišková

Asistent učiteľa

Asistent pracuje pod vedením školského špeciálneho pedagóga so žiakmi najmä priamo na vyučovacej hodine. Je pomocníkom učiteľa i žiaka a spolutvorcom dobrej atmosféry v triede.

Asistenti učiteľa v šk. roku 2022/2023:

Mgr. Silvia Kukučová

Mgr. Lukáš Vrábel

Plán práce školského špeciálneho pedagóga v školskom roku 2022/2023

- predloženie návrhov na schválenie novoprijatých začlenených žiakov so ŠVVP na pedagogickej rade, rozširovanie integrácie
- vypracovanie zoznamu integrovaných žiakov so ŠVVP,
- individuálna práca so žiakmi so ŠVVP, ktorí sa vzdelávajú formou školskej integrácie v bežnej triede ZŠ. (príprava rozvrhu, dohodnutie si s učiteľmi, na ktorú hodinu bude žiak chodiť na hodinu priamo do učebne školského špeciálneho pedagóga),
- vypracovanie plánu školského špeciálneho pedagóga na podmienky školy,
- príprava metodického materiálu,
- individuálna a skupinová konzultácia s učiteľmi
- metodické pokyny a usmernenia učiteľom o iných metódach a formách vzdelávania pri práci s deťmi so švvp,
- kontrola plánov pre integrovaných žiakov,
- príprava pracovných listov na reedukačné cvičenia,
- spolu s pedagógmi sa podieľať pri vytváraní IVP integrovaným žiakom so ŠVVP,
- predvolanie rodičov - podpísanie IVP, informovanie o úpravách, formách a metódach pri práci s deťmi, zabezpečenie potrebných psychologických a špeciálno- pedagogických vyšetrení,
- skompletizovanie dokumentácie integrovaných žiakov,
- spolupráca s SCŠPP, CPPPaP.
- účasť na odborných seminároch a špeciálno - pedagogických vzdelávaniach – podľa aktuálnej ponuky
- orientačné vyšetrenie žiakov s problémami v učení na podnet triednych učiteľov, prípadne zákonného zástupcu
- diagnostická činnosť, pozorovanie v prvom ročníku
- Testovanie 5/9 / podľa dátumu /, priama pomoc žiakom pri Testovaní podľa druhu postihnutia zabezpečenie pomôcok, predčítavanie, usmernenie k vyplňaniu ...,
- prihlásenie žiakov so ŠVVP končiacich štvrtý a ôsmy ročník na rediagnostické vyšetrenie
- zúčastnenie sa zápisu do 1. ročníka - individuálna konzultácia v MŠ
- konzultácie s rodičmi, pedagógmi, so žiakmi,
- príprava vlastných pomôcok na uľahčenie učiva žiakom
- zúčastnenie sa metodických porád CPPPaP v Novom Meste nad Váhom a v Trenčíne ohľadom usmernenia dokumentácie žiakov so ŠVVP a práce so žiakmi s rôznym druhom postihnutia,